

Handläggare
Birgitta Morin

Telefon: 08 50823308

Till
Beställarenheten
funktionsnedsättning

Verksamhetsplan 2020 för Beställarenheten funktionsnedsättning

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla.....	7
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.....	7
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.....	8
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt.....	19
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö.....	19
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden.....	20
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	20
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	22
Uppföljning av ekonomi.....	26
Resursanvändning.....	26
Budget 2020.....	28
Övrigt.....	29

Inledning

Verksamhetsidé och värdegrund

Beställarenheten funktionsnedsättning utreder, fattar beslut och följer upp insatser på ett rättssäkert sätt där vi beaktar jämställdhet och ett barnperspektiv. Grunden för arbetet är att beviljade stödinsatser ska ge personer med funktionsnedsättningar möjlighet att kunna leva ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar i enlighet med FN:s konvention om mänskliga rättigheter

Verksamhetsbeskrivning

Enheten är organiserad i fyra olika specialiserade grupper: socialpsykiatri, funktionsnedsättning barn, funktionsnedsättning vuxna, administrativt stöd samt anhörigkonsulent.

Vår målgrupp utgörs av personer i åldersgruppen 0 till 65 år med fysisk och/eller psykisk funktionsnedsättning. Funktionsnedsättningarna kan handla om utvecklingsstörning, autism, hjärnskada, långvarig psykisk sjukdom, svår somatisk sjukdom, demenssjukdomar och svåra fysiska funktionsnedsättningar.

I december 2019 var totalt 1088 klienter aktuella vid enheten. Av dessa gällde 181 ärenden insatser för barn och ungdom, 0-20 år, med funktionsnedsättning och 574 ärenden gällde insatser för vuxna, 21-65 år, med funktionsnedsättning samt även alla äldre personer som bor på våra grupp- och servicebostäder. Insatser för vuxna med psykiatrisk problematik gavs till 333 personer. På grund av nybyggnation av bostäder inom stadsdelsområdet så har antalet personer under 65 år med funktionsnedsättning ökat kraftigt under de senaste åren, inför år 2020 har ärendena ökat med 4,5 %

Kostnadsbudget för år 2020 uppgår till 402 mnkr, varav 50 mnkr avser socialpsykiatri och 352 mnkr avser funktionsnedsättning.

Stödinsatser som kan vara aktuella är till exempel:

- korttidsvistelse och avlösarservice,
- hjälp i hemmet i form av hemtjänst, boendestöd och personlig assistans,
- boende i form av vård- och omsorgsboende, gruppboende eller stödbostad,
- sysselsättning och daglig verksamhet,
- ledsagning och kontaktperson,
- riksfärdtjänst och
- försöks- och träningslägenheter.

Beställarenheten funktionsnedsättning är organisatoriskt underställd avdelningschefen för social omsorg. Enheten är bemannad med en enhetschef, tre biträdande enhetschefer och 24 biståndsbedömare. Vid enheten finns en administratör/controller och en administratör/handläggare.

Organisatoriskt till enheten hör också en anhörigkonsulent som arbetar 80%, hon har tidigare även haft ansvar för anhörigstöd i Skärholmens och Älvsjöes stadsdelsnämnder. Uppdraget i Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd beräknas uppgå till 50 % av tjänsten.

Vi samarbetar med anhöriga, intresseorganisationer, rådet för funktionshinderfrågor,

förtroenderåd och brukarråd, kollegor vid andra enheter inom stadsdelen respektive andra stadsdelsförvaltningar, sjukvården, habiliteringen, försäkringskassa, arbetsmarknadspolitiska projekt och EU-projekt. Vi har återkommande samverkansmöten med PRIMA barn- och vuxenpsykiatri AB som driver Liljeholmens psykiatriska mottagning, med psykosmottagningen i Gröndal och med Psykiatri Sydväst som innefattar psykiatrisk slutenvård.

Enhetschefen deltar i så kallade BUS-möten, en samverkansgrupp mellan skola, barn- och ungdomspsykiatri, habilitering och förvaltningens barn- och ungdomsenhet.

Lagstiftning och föreskrifter som styr verksamheten

De lagar, föreskrifter och allmänna råd som främst styr vår verksamhet och kvalitetsarbete är: Socialtjänstlagen (SoL), Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), Lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutenvård, Lagen om riksfärdtjänst, Kommunallagen, Förvaltningslagen, Föräldrabalken, FN:s barnkonvention, Offentlighets- och sekretesslagen (OFS), Arbetsmiljöverkets författningssamling (AFS)

Stadens styrdokument

Stockholms stads budget; Stadens integrerade ledningssystem och stadsdelsnämndens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, Stockholms stads program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning, Handlingsplan för utveckling av socialpsykiatri i Stockholms stad, Stockholms stads program för stöd till anhöriga, Gemensam rutin för samverkan vid utskrivning från somatisk slutenvård respektive psykiatrisk heldygnsvård, Stockholm stads riktlinjer för handläggning av insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning samt Stadens riktlinjer för insatser som riktar sig till personer med psykiska funktionshinder.

Kvalitets- och utvecklingsarbete

Ny enhet från och med 1 juli 2020

I och med att Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd upphör den 1 juli 2020 och bildar en ny stadsdelsnämnd tillsammans med före detta Älvsjö stadsdelsnämnd kommer även beställarenheten funktionsnedsättning att omskapas tillsammans med motsvarande enhet vid Älvsjö stadsdelsförvaltning under året. Detta kommer att präglade allt utvecklingsarbete vid enheten.

Personlig assistans

Sedan hösten 2018 har en biträdande enhetschef ett särskilt ansvar för samtliga assistansärenden vid enheten och det finns en särskild samlad ärendedragning för dessa ärenden. Under de senaste åren har flera domar som gäller personlig assistans förändrat rättspraxis på ett sätt som vi ännu inte har sett alla konsekvenser av. Här krävs att enheten fortsätter att utveckla sin kompetens och även specialiserar sig i högre utsträckning för att kunna möta upp ansökningar om personlig assistans på professionellt och rättssäkert sätt.

Arbete

Enheten fortsätter arbeta målmedvetet för att ge personer med olika former av funktionsnedsättning möjlighet att kunna gå vidare till arbete på den öppna arbetsmarknaden främst genom samverkan med försäkringskassan, arbetsförmedlingen, jobbtorg och ALFA (en centraliserad praktikverksamhet för personer med psykiatrisk problematik). Under 2020 kommer vi att fortsätta arbetet med individuella handlingsplaner för de personer som tillhör

socialpsykiatrins målgrupp.

Metoder för uppföljning

Enheten arbetar med metoden "kollegiegranskning" med hjälp av en strukturerad mall där vi granskar dokumentation i enskilda ärenden, syftet med granskningen är att förbättra likställdheten i hur vi dokumenterar, säkerställa rättssäkerhet och hitta förbättringsområden. Enhetschef genomför också stickprovsundersökningar av dokumentation avgränsat till vissa insatser som redovisas nedan.

Delaktighet för personer boende i grupp- och servicebostäder enligt LSS

Under 2020 kommer arbetsgruppen inom funktionsnedsättning vuxen att arbeta med individbaserad systematisk uppföljning vid uppföljning av insatser som ges till personer som har insats i form av bostad med särskild service enligt LSS 9.9.

Enheten har arbetat fram ett material, systematisk uppföljning av boende (SUBO) tillsammans med utförare i egen regi med syfte att säkerställa att brukare i våra grupp- och servicebostäder kommer till tals och även ges möjlighet till bättre delaktighet.

Barns delaktighet och barnrättsperspektiv

Enheten har utformat en implementeringsplan för barnrättsperspektivet i vår verksamhet. Vi följer upp hur långt arbetet kommit med barnperspektiv och barnkonsekvensanalyser i enskilda utredningar för att kunna mäta utvecklingen. I december 2019 fanns totalt 63 ärenden där föräldrar har insatser från enheten. Det utgör 6,9 % av alla ärenden inom vuxen funktionsnedsättning och socialpsykiatri. Vi gör barnkonsekvensanalyser i samband med nyprövning av dessa ärenden successivt. Inom funktionsnedsättning barn arbetar vi med att utveckla barns delaktighet i möten och utredningar.

Det finns fem barnombud inom enheten som kommer att träffas regelbundet för uppföljning och utveckling av metoder för att arbeta med barnets rätt.

Tryggt mottagande i samband med utskrivning från somatisk slutenvård respektive psykiatrisk heldygnsvård

Enheten har ett internt projekt om tryggt mottagande inom socialpsykiatrins område. Syftet är att förbättra stödet vid utskrivning från slutenvård och öka beredskapen hos socialtjänsten att ta emot vid utskrivning. En förstudie pågår parallellt med att projektet startat upp två jourlägenheter. I projektet samverkar beställarenheten och den socialpsykiatriska stödverksamheten i egen regi, beställarenheten äldre samt representanter från psykiatrisk sluten- och öppenvård.

Suicidprevention

Alla medarbetare inom enheten kommer att genomgå psyk-bas utbildning om suicid och suicidprevention, utifrån detta kommer vi att titta på utvecklingsområden som handlar om samverkan med vårdkontakter samt arbetsmiljö.

Tillgänglighet

Enheten arbetar vidare med att sprida information om de fritidsaktiviteter som finns tillgängliga för barn och ungdomar i enlighet med handlingsplanen "Fritid för alla" och programmet för delaktighet för personer med funktionsnedsättning "Stockholm- en stad för alla".

Samverkan

Det finns en nära samverkan med andra myndighetsutövande enheter inom förvaltningen

genom att ansvariga chefer träffas regelbundet i ett så kallat vuxenforum där samverkansärenden mellan beställarenheten funktionsnedsättning, beställarenheten äldre samt enheten för ekonomiskt bistånd och vuxenenheten tas upp.

Personalsituation och rekrytering

Under den senaste tiden har beställarenheten funktionsnedsättning kunnat behålla kontinuiteten bland biståndshandläggare. Antalet ärenden inom målgruppen ökar varje år i Hägersten-Liljeholmen. Det är viktigt att enheten, för att säkerställa ett framtida behov av duktiga medarbetare, tar emot praktikanter och anställer timvikarier från socionomprogrammet, när det finns möjlighet. Det är också viktigt att vi inom enheten i så god tid som möjligt rekryterar nya medarbetare när så behövs. Vi tar emot nya medarbetare med hjälp av introduktionsprogram och tar med en student med verksamhetsförlagda studier under våren 2020.

Handlingsplanen för en förbättrad arbetsmiljö för biståndshandläggare och deras chefer

Enheten kommer att fortsätta arbeta för en förbättrad arbetsmiljö för handläggare genom att bland annat gå igenom dokumentationskrav och om ytterligare arbetsuppgifter kan avlastas biståndshandläggarna. Vi ser också över på vilket sätt arbetsledningen kan förstärkas inom enheten.

Kompetensutveckling

Nya medarbetare kommer att delta i det centrala introduktionsprogram som socialförvaltningen erbjuder och som omfattar sammanlagt fem dagar.

Alla medarbetare inom enheten ska ha genomfört eller få tillgång till neuropsykiatrisk basutbildning, utbildning i MI och webbutbildningarna "våld i nära relationer" respektive "hedersrelaterat våld".

Alla biståndsbedömare erbjuds i förekommande fall 7,5 poängsutbildningar inom LSS eller andra uppdragsutbildningar.

Därutöver ger vi alla medarbetare möjlighet att delta i de utbildningar som berör yrkesområdet och som anordnas av socialförvaltningen här är till exempel rättspraxisutbildning inom funktionshindersonrådet särskilt angelägen.

Vi erbjuder extern ärendehandledning var fjärde vecka till alla biståndsbedömare.

Medarbetarnas deltagande

Medarbetarna inom enheten har varit delaktiga i framtagande av inriktning av enhetens arbete, mål och arbetssätt i denna verksamhetsplan. Detta har skett vid planeringsdag i november 2019 samt vid APT den 18 december 2019 och 15 januari 2020.

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	360 st	Tas fram av nämnd	Tertial

Nämndmål:

Invånarna i stadsdelsområdet är självförsörjande

Beskrivning

Den enskilde som är i behov av ekonomiskt bistånd får stöd i att finna egen försörjning utifrån sina förutsättningar och behov. I dialogen med den enskilde används stadens utrednings- och bedömningsinstrument Initial Bedömning och vid behov används Förutsättningar inför arbete (FIA). På ett tidigt stadium kopplas insatser från Jobbtorgen på. Den enskilde är delaktig när insatserna planeras och insatserna sker i samverkan även med andra aktörer som Arbetsförmedling, andra enheter inom socialtjänsten och med hälso- och sjukvården. Förvaltningens egna arbetsmarknadsinsatser; arbetsträning, offentligt skyddad anställning (OSA) och Stockholmsjobb är steg på vägen mot egen försörjning genom arbete för de personer som står långt från arbetsmarknaden. Insatserna syftar bland annat till att öka möjligheterna för personer med funktionsnedsättningar att komma i arbete.

Barnkonsekvensanalyser genomförs när beslut ska fattas som påverkar barnen i hushållet. Barnfamiljer som lever i otrygga boendeförhållanden erbjuds stöd av Bolots och både barnfamiljer och hushåll med endast vuxna erbjuds råd och stöd i att söka bostad i Boskolan. De barn som tvingas bo i tillfälliga boendelösningar ges möjlighet till kompensatoriska åtgärder.

Förvaltningen tillhandahåller praktikplatser för jobbtorgaspiranter i verksamheter i egen regi och i verksamheter som drivs på entreprenad.

Förvaltningen tillhandahåller feriearbeten för unga som syftar till att ge ett första positivt möte med arbetslivet. Arbetsplatserna finns i stor utsträckning inom stadsdelsförvaltningens egna verksamheter.

Nyanlända som har behov av ekonomiskt bistånd får stöd i att prioritera studier i svenska och samhällsvägledarna förmedlar information om var i stadsdelsområdet som det finns föreningsdrivna språkcaféer och andra aktiviteter som ger möjlighet till språkträning.

De personer som kontaktar förvaltningen rörande ekonomiskt bistånd får tydlig och lättillgänglig information om rätten till ekonomiskt bistånd och handläggningsprocessen.

Detta gör att risken för felaktiga utbetalningar minimeras. Handläggarna har stöd av stadens riktlinjer och metodstöd och förvaltningen följer noga utvecklingen så att risken för felaktiga utbetalningar kan minimeras.

Förväntat resultat

Alla invånare i stadsdelsområdet som är i behov av ekonomiskt bistånd för sin försörjning ges förutsättningar att kunna försörja sig själva genom att de erbjuds individuellt utformade insatser. Tröskeln till ett arbete är låg även för personer som uppburit försörjningsstöd under lång tid. Unga utan gymnasieexamen, äldre arbetslösa, personer med social problematik, fysisk och/eller psykisk ohälsa eller funktionsnedsättningar och utrikesfödda uppmärksammas särskilt och ges lokala arbetsmarknadsinsatser av god kvalitet så att de förbereds för insatser från Jobbtorgen. Unga i stadsdelsområdet erbjuds meningsfulla feriejobb som ett första steg in på arbetsmarknaden.

Det är lätt att få kontakt med enheten för ekonomiskt bistånd, både gällande ett nytt ärende eller i ett pågående ärende och den enskilde får tydlig information och god service rörande handläggningen, insatserna och besluten. Felaktiga utbetalningar minimeras då det är lätt för den enskilde att förstå hur hen ska medverka i utredningen.

All utredning inom ekonomiskt bistånd, liksom bedömning och erbjudande om insatser, sker med hög rättssäkerhet och utifrån gällande lagstiftning och stadens riktlinjer. Arbetet grundar sig på tillit och respekt för människors självbestämmande och integritet. Barnen i familjer som är i behov av ekonomiskt bistånd uppmärksammas särskilt och handläggningen utgår från ett tydligt barnperspektiv.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningens verksamheter ska verka för att öka sitt mottagande av praktikanter från jobbtorgen. Antalet tillhandahållna praktikplatser följs upp i tertiärrapporter och verksamhetsberättelse	2020-01-27	2020-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering	92 %	öka	År
 Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering		öka	År
 Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	94 %	öka	År
 Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering		Öka	År
 Andel brukare som trivs - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)		80 %	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel enskilda som klarar mer på egen hand inom socialpsykiatrin	26 %	26 %	År
 Andel enskilda som klarar mer på egen hand inom socialpsykiatrin		26 %	År
 Andel meddelanden om avhysning som inkommit till förvaltningen från Kronofogdemyndigheten som kunnat avvärjas	50 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	90 %	90 %	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)		90 %	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	78 %	78 %	År
 Andel personer med insatser inom socialpsykiatrin som är nöjda med sin insats	80 %	80 %	År
 Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	92 %	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna inventera och utreda hur samarbetet runt gruppen unga med LSS med kompletterande psykiatriska diagnoser kan utvecklas.	2020-01-01	2020-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och Region Stockholm stärka samarbetet mellan socialtjänst och sjukvård kring de som både lider av psykisk sjukdom och missbruk, bland annat genom att säkerställa att socialtjänsten tar initiativ till att samordnade individuella planer upprättas.	2020-01-01	2020-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med socialnämnden och äldrenämnden, inom ramen för handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare, särskilt arbeta för att säkerställa att alla incidenter av hot och våld mot personalen registreras i stadens incidentrapporteringsystem IA och att drabbad personal upplever att de fått tillräckligt stöd av staden som arbetsgivare.	2020-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Invånarna i stadsdelsområdet lever ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar

Beskrivning

BARNS RÄTTIGHETER

Barns rättigheter enligt barnkonventionen tas tillvara bland annat genom att barnkonsekvensanalyser genomförs i ärenden som berör barn. Förvaltningens barnrättsarbete inom socialtjänstens myndighetsutövning utvecklas genom att stadens stödmaterial implementeras och genom att det finns barnombud på enheterna som har stöd av en barnrättsamordnare.

UNGDOMSMOTTAGNING

Ungdomsmottagningen arbetar för att främja fysisk och psykisk hälsa bland ungdomar. Arbetet sker bland annat genom psykosociala stödsamtal till individer och förebyggande aktiviteter för grupper. Ungdomsmottagningen ska under året fortsätta att arbeta för att nå ut till grupper som är underrepresenterade i verksamheten med särskilt fokus på yngre pojkar. Verksamhet sker i samverkan med skolor, fältassistenter, fritidsverksamheter och socialtjänst.

FÄLTASSISTENTER

Stadsdelsförvaltningens fältassistenter arbetar förebyggande och uppsökande i de miljöer där unga befinner sig. Syftet är att med preventiva insatser fånga upp och förhindra att ungdomar söker sig till miljöer präglade av missbruk och kriminalitet. Det socialt uppsökande arbetet för att nå unga som brukar narkotika ska stärkas. I det uppsökande arbetet ska samarbete ingå mellan ungdomar, föreningsliv, polis, näringsliv och civilsamhället. Som en del av det trygghetsskapande arbetet stöttar fältassistenter nattvandrande vuxna i stadsdelsområdet. Genom att delta i platsamverkan tar fältassistenter del av en brett förankrad och uppdaterad lägesbild som är samordnad av polisen och kan ligga till grund för hur resurserna riktas. Det utvecklas metoder och genomförs aktiviteter som kan tillföra skyddsfaktorer i de ungas liv. Fältassistenter medverkar vid tillsynen av folköls- och tobaksförsäljning.

ÖPPEN FRITIDSVERKSAMHET

Den öppna fritidsverksamheten ska fortsätta att utvecklas och anpassas för att erbjuda aktiviteter och verksamhet som tilltalar en bred grupp unga och är anpassad efter deras behov och levnadsmönster. Aktiviteter och verksamhet bjuder in underrepresenterade grupper så som unga flickor, nyanlända, HBTQ-personer och unga med funktionsvariation prioriteras. All verksamhet utgår ifrån ett förebyggande perspektiv där skyddsfaktorer för unga stärks. Fritidsverksamheterna samverkar med socialtjänst, skola och civilsamhälle med syfte att minska narkotikaanvändningen bland unga. Fritidsgårdarna samarbetar med lokalt civilsamhälle och andra fritidsgårdar för att tillsammans erbjuda ett brett verksamhetsutbud. Tillsammans med civilsamhället erbjuder fritidsgårdarna läxhjälp.

INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG

Individ- och familjeomsorgen utreder individers behov av hjälp- och stödinsatser utifrån inkomna ansökningar och anmälningar. För att säkerställa likställighet och rättssäkerhet i utredningarna används standardiserade bedömnings- och utredningsinstrument. Den enskilde är delaktig i utredning, val av insatser och insatsens utformning.

Individ- och familjeomsorgen erbjuder ett brett och varierat utbud av insatser som motsvarar de behov som finns hos invånarna i stadsdelsområdet. Genom att använda evidensbaserade metoder säkerställs att insatserna är likvärdiga. Insatserna syftar till att så långt det är möjligt ta till vara den enskildes egna resurser och stärka självständigheten. Om den enskilde, oavsett ålder har insatser både från socialtjänsten och från hälso- och sjukvården erbjuds en samordnad individuell plan (SIP).

Förvaltningen har en väl utbyggd öppenvård i egen regi för barn, ungdomar och deras familjer

samt för vuxna missbrukare. På så sätt kan tidiga insatser på hemmaplan erbjudas.

BARN OCH UNGA

Prioriterad målgrupp för det socialt uppsökande och förebyggande arbetet är barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt.

Att klara skolan är den starkaste skyddsfaktorn för barn och unga som riskerar en socialt ogynnsam utveckling. Samverkan inom ramen för BUS-överenskommelsen (Barn i behov av särskilt stöd) är ett viktigt forum som utvecklas och riktas mot gemensamma mål. Nämnden ska under perioden fortsätta att stärka samarbete och samverkan med mellan skola, förskola, socialtjänst, fritidsverksamheter, föreningsliv, polis och det förebyggande och uppsökande sociala arbetet. Syftet är att samverkan ska vara effektiv, samordnad och målinriktad samt säkerställa att resurser riktas där behoven finns.

Förvaltningen erbjuder familjestödsprogram och föräldrarådgivning i viss omfattning.

Förvaltningen verkar för att öppna en familjecentral i samverkan med Region Stockholm.

Barn och unga som genom brister i uppväxtmiljön eller eget skadligt beteende riskerar att utvecklas ogynnsamt utreds utifrån gällande lagstiftning. Utredningen syftar till att ta reda på vilket behov av stöd och eller skydd barnet har. Barns förutsättningar för att klara skolgången uppmärksammas särskilt i utredningen och vid behov sätts insatser i samverkan med skolan in för att stabilisera skolgången. När ett barn placeras utanför hemmet ställer förvaltningen tydliga krav på skyddade boenden, jourfamiljer, HVB-hem, familjehem etc. så att barnets skolgång tillgodoses. Uppföljningen av placerade barn och unga är prioriterad, särskilt avseende skolgång. Ensamkommande barn och unga ges stöd som syftar till etablering i samhället och på arbetsmarknaden. Allvarssamtal inom 48 timmar med förstagångsförbrytare under 18 år dit polis, socialtjänst, föräldrar och den unge själv kallas har införts.

Barn och ungdomar som kommer i kontakt med förvaltningen ska tillförsäkras delaktighet.

Brukarmedverkan för barn och unga ska öka.

Barnfamiljer som är aktuella hos socialtjänsten och lever under osäkra boendeförhållanden ges stöd av Bolots och i vissa fall genom erbjudande om så kallat avtalat boende hos Stiftelsen hotellhem i Stockholm (SHIS Bostäder). Stödet syftar till att familjen ska få ett varaktigt och värdigt boende.

VUXNA MED MISSBRUK

Förvaltningens arbete med att minska missbruk och riskbruk i stadsdelsområdet sker i första hand genom stödinsatser till enskilda. Insatserna främjar förutsättningar för den enskilde att leva ett självständigt liv. Arbetet med målgrupperna samsjukliga, unga vuxna och kvinnor i missbruk är fortsatt prioriterade.

Förvaltningen arbetar utifrån metoden motiverande samtal och erbjuder stöd- och behandlingsinsatser inom de egna utförarverksamheterna baserade på evidensbaserade metoder samt anpassat boendestöd. Förvaltningens egna insatser anpassas efter målgruppens behov och sätts in i ett tidigt skede vilket minskar risken för att mer ingripande insatser behövs på längre sikt. Förvaltningen fortsätter att aktivt följa nyttjandegraden av egna öppenvårdsinsatser och att anpassa och utveckla öppenvården i syfte att höja graden av nyttjande. Verksamheten ställer om från att ha utgått i från "boendetrappan" där den hemlöse stegvis ska flytta till allt mer självständiga boenden under rehabiliteringens gång, till att utgå ifrån vinsterna med modellen "bostad först". Samverkan med Region Stockholms

beroendevård och psykiatri är av stor vikt för den enskilde. Att erbjuda den enskilde en samordnad individuell plan (SIP) är en viktig del i att skapa en sammanhållen vård för den enskilde.

Förvaltningens missbruksvård fortsätter att utveckla barn- och föräldraperspektivet. Vid handläggning av ärenden rörande vuxna med missbruksproblematik uppmärksammas om det finns barn och i förekommande fall initieras alltid ett samarbete med barn- och ungdomsenheten. Barn till föräldrar med missbruksproblematik erbjuds stödgrupper via barn- och ungdomsenheten.

SOCIALPSYKIATRI

Förvaltningen erbjuder stödinsatser som boendestöd och sysselsättning till personer som har någon form av psykisk och/eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Brukarinflytandet för ökad delaktighet inom socialpsykiatrin är en prioriterad fråga. Förvaltningen utvecklar metoder för trygg hemgång vid utskrivning från psykiatrisk slutenvård.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att kartlägga olika vägar till arbete för målgruppen. Målet är att kunna göra individuella handlingsplaner för enskilda brukare. Insatser till personer som står långt från arbetsmarknaden fokuserar på återhämtning och hälsofrämjande insatser. I syfte att stödja brukarna i deras återhämtningsprocess fortsätter utförarverksamheten inom socialpsykiatrin satsningen på Peer-support, en professionell kamratstödjare med egen erfarenhet av psykisk ohälsa. Den öppna träfflokalverksamheten kommer att moderniseras för att bättre möta brukarnas behov och intressen. Metoden kollegial observation används. Samarbete med brukar- och intresseorganisationer kommer att utvecklas.

VÅLD I NÄRA RELATIONER OCH HEDERSRELATERAT VÅLD OCH FÖRTRYCK

Personer inom stadsdelsområdet som är utsatta för våld i nära relation eller hedersrelaterat våld och förtryck får stöd av Relationsvåldscentrum Sydväst. Verksamheten vänder sig även till de personer som utövar våld i nära relationer. Relationsvåldscentrum Sydväst drivs av Skärholmens stadsdelsnämnd på uppdrag Hägersten-Liljeholmens, Älvsjö och Skärholmens stadsdelsnämnder. Relationsvåldscentrum Sydväst arbetar uppsökande och har informationsinsatser riktade mot andra relevanta aktörer. Arbetet utvecklas i samverkan med polis. Efter utredning kan våldsutsatta placeras på skyddat boende.

HEMLÖSHET

Förvaltningen kommer under året att fortsätta bedriva ett intensivt arbete för att motverka hemlöshet genom såväl förebyggande åtgärder som nödvändiga insatser för enskilda.

Barnfamiljer med osäkra boendeförhållanden är en fortsatt prioriterad målgrupp. Barnens behov i dessa familjer uppmärksammas utifrån deras särskilt utsatta situation. Förvaltningen fortsätter att utveckla arbetet med personer som är 65 år eller äldre, med eller utan missbruk, som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa.

Förvaltningen fortsätter att utveckla det vräkningsförebyggande arbetet som finns samlat i ett team inom beroendevården och ekonomiskt bistånd.

Alla personer som beviljas tillfälligt boende av socialtjänsten får en individuell boendeplan som bland annat syftar till att undanröja de hinder som finns för den enskilde att komma vidare till eget boende.

SAMHÄLLSINFORMATION TILL NYANLÄNDA

Utvecklingen av stödet till nyanlända fortgår under 2020 i samarbetet med arbetsmarknadsförvaltningen. Frågor om arbete och bostad har särskilt fokus. Projektet "Föreningsguider i Hägersten-Liljeholmen" i samverkan med Föreningen Midsommargården, Svenska Kyrkan, Röda Korset och SHIS syftar till att mobilisera befolkning och föreningsliv i nyanländas etablering fortgår till och med februari 2020. Erfarenheterna från projektet kommer att användas i det fortsatta utvecklingsarbetet. Förvaltningen har beviljats projektmedel från Länsstyrelsen för ytterligare ett projekt som uppmärksammar de nyanlända som har tillfälliga boendelösningar i stadsdelsområdet och som kommer att behöva flytta vidare under 2020 och 2021.

STÖD OCH SERVICE TILL FUNKTIONSNEDSÄTTA

Förvaltningen erbjuder individuellt anpassade stödinsatser till personer som har någon form av funktionsnedsättning i syfte att alla invånare i stadsdelsområdet ska kunna leva ett självständigt liv och vara delaktiga i samhället. Kvinnor och män, flickor och pojkar med funktionsnedsättningar tillförsäkras behövligt stöd och service i form av till exempel boendestöd, gruppboendestad, sysselsättning, daglig verksamhet och stöd till att få en anställning. Utredning och erbjudande om insatser utgår i från den enskildes behov. Insatserna präglas av hög kvalitet, trygghet och delaktighet. Utredningarna görs under så kort tid som möjligt och insatsbeslutens längd anpassas utifrån den sökandes behov och situation och där det är lämpligt fattas beslut som gäller över lång tid. Den enskilde deltar i framtagandet av sin egen genomförandeplan och har på så sätt inflytande över hur insatsen utförs. Barn med funktionsnedsättningar och barn som lever i familjer där den vuxne ansöker om stöd och service för funktionsnedsättning uppmärksammas och barnets rätt till delaktighet tillgodoses. Behovet av ledsagarservice för barn och unga vuxna med funktionsnedsättningar tillgodoses så att de regelbundet kan delta i fritidsaktiviteter.

De reviderade riktlinjerna för ledsagning och ledsagarservice tillämpas och om det sker några betydande förändringar i praxis på området återkopplas detta till stadsdelsnämnden.

Förvaltningens utförarverksamheter inom funktionsnedsättningsområdet bedriver ett aktivt utvecklingsarbete i syfte att öka brukarnas delaktighet och självständighet. Digitaliseringen inom verksamheterna fortgår. Stadsdelsförvaltningen tar till vara den utveckling som gjorts inom LUM-projektet MALK (Mätinstrument avseende livskvalité) och kommer att implementera det digitala verktyg som tas fram för de boende i grupp- och servicebostäder. Arbetssättet kvalitetsobservationer används i verksamheterna.

Verksamheterna uppmärksammar våldsutsatta och arbetar för att verksamheterna ska vara fria från våld.

Förväntat resultat

Invånarna i stadsdelsområdet utvecklas utifrån sina förutsättningar, känner sig trygga och har en bra livskvalitet. Socialtjänsten uppmärksammar alla barn och vuxna som kan behöva stöd och erbjuder en modern, rättssäker och evidensbaserad socialtjänst i ett tidigt skede.

Alla barn i stadsdelsområdet har goda uppväxtvillkor och inget barn behöver uppleva våld

eller förtryck. Barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt får det skydd och stöd som de behöver.

Personer med psykisk funktionsnedsättning får stöd att utifrån sina förutsättningar, deltar i samhällets gemenskap och har ett arbete att gå till.

Vuxna och barn som är eller har varit utsatta för våld av närstående ges goda förutsättningar att kunna ta sig ur sådana relationer.

Personer som får stöd och service utifrån funktionsnedsättning tillförsäkras integritet, självbestämmande och möjlighet att kunna delta på lika villkor i samhällets gemenskap. Insatserna är lättillgängliga och individuellt utformade. Biståndshandläggningen är rättssäker och likställig.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska verka för att alla barn och vuxna som har kontakt med socialtjänsten i stadsdelsområdet och som har behov av att få en samordnad individuell plan för insatser från socialtjänst och hälso- och sjukvård ska få erbjudande om ett SIP-möte. Berörda enheter ska undersöka hur många barn och vuxna som har detta behov och följa upp under året hur många som fått erbjudandet och i hur många fall SIP har upprättats.	2020-01-01	2020-12-31
Genomföra kartläggning av beslut enligt LSS och SoL rörande boende och ledsagning för personer med funktionsnedsättning och inom socialpsykiatri utifrån hur länge utredningen som föregick beslutet tog och med avseende på om beslutets längd är lämplig i förhållande till brukarens situation och behov.	2020-01-01	2020-12-31
Goda exempel dag kring arbetet med systematisk uppföljning.	2020-01-01	2020-12-31
Kartläggning av digitalt utanförskap för samtliga brukargrupper inom avdelningen för social omsorg.	2020-01-01	2020-12-31
Utveckla arbetet med uppföljningar av insatser inom funktionshinderområdet så att det säkerställs att brukaren kommer till tals.	2020-01-01	2020-12-31
Utveckla arbetssätt i samverkan med berörda parter vid utskrivning från slutenvård utifrån de förutsättningar som gäller i nya överenskommelser rörande Lagen om utskrivning från slutenvård.	2020-01-01	2020-12-31
Utveckla barnrättsarbetet genom att testa metoder för hur barn som berörs av utredningar och insatser som riktas till dem själva eller till vuxna kan komma till tals.	2020-01-01	2020-12-31
Utveckla och pröva ett arbetssätt med förstärkta samhandlingsteam kring brukare som har behov av insatser från fler enheter inom avdelningen för social omsorg.	2020-01-01	2020-12-31

Enhetsmål:

Personer med funktionsnedsättningar ska genom beviljade stödinsatser ges möjlighet att kunna leva ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar

Förväntat resultat

Bemötande

Att 80 % av de som har kontakt med oss upplever att de fått ett respektfullt och gott bemötande.

Delaktighet

75 % av de som får boendestöd ska vara nöjda med antalet boendestödstimmar som beviljats
84% ska vara nöjda med den tid som beviljats inom sysselsättningsverksamhet.

65 % av de personer som har insatser i form av hemtjänst anser att handläggarens beslut är anpassat efter deras individuella behov.

Rättssäkerhet

och att 85 % av de beslut som överklagas av enskilda ska avslås av förvaltningsdomstol

Tillgänglighet

80 % av tillfrågade klienter anser att vi givit tydlig information och att de förstått sitt beslut.

80 % av de klienter som är beviljade insatser ska uppleva att de fått information om insatser och möjligheter att välja utförare.

Att ett barnperspektiv beaktats i 90 % av våra utredningar.

Alla anhöriga som har kontakt med anhörigkonsulent erbjuds stödsamtal och/eller tillgång till anhörigcirkel.

Arbetsätt

*Alla som har kontakt med oss får ett respektfullt och gott bemötande.

När vi får kännedom om den enskildes behov av stöd tar vi skyndsamt kontakt med den som ansökt om insats eller anmält behovet för att berätta vem som är handläggare och för att bestämma tid för ett första möte.

Vi delar alltid ut våra direkttelefonnummer. I möjligaste mån har vi telefonerna öppna. När vi har röstbrevlåda inkopplad ringer vi upp den som lämnat meddelandet så snart som möjligt.

Vi förbereder oss inför mötet med den enskilde. Det gör vi genom att läsa igenom journalanteckningar och gå igenom vad som bestämdes vid föregående samtal.

Den enskildes behov och önskemål avgör var vi ska träffas. Mötet kan äga rum till exempel på sjukhus, i hemmet eller i stadsdelsförvaltningens besöksrum. Vi kommer överens med den enskilde vilka övriga personer som ska eller behöver vara med vid mötet. Vid planeringsmöten med många deltagare vänder vi oss alltid till klienten och stöttar henne/honom att själv uttrycka sina önskemål.

Vi har en svarstelefon som alltid är öppen dagtid. Vi arbetar utifrån metoden Motiverande samtal (MI) i kontakten med klienter

Uppföljning

*Alla biståndsärenden handläggs på ett rättssäkert sätt

I nya ärenden och i samband med nyprövning av beslut använder samtliga biståndsbedömare inom enheten den kunskapsbaserade utredningsmetoden DUR (dokumentation, utredning, resultat).

Utifrån den enskildes ansökan utreder vi det som är relevant för att kunna göra en bedömning. Vi samråder och samverkar med berörda parter för att kartlägga och stärka den enskildes resurser.

Vi har sekretess inom enheten, biståndsbedömaren efterfrågar alltid samtycke från den enskilde innan kontakt tas med samarbetspartners. Utifrån kontakten med den enskilde strävar vi efter att skriva tydliga beställningar till alla utförare till exempel gruppboistäder, boendestöd eller hemtjänst. I samband med nyprövning hämtar vi in synpunkter från den enskilde.

Vi följer upp beslut och insatser som berör den enskilde regelbundet utifrån beslutets innehåll och ärendets karaktär. Målsättningen är att uppföljning sker minst en gång per år. Uppföljning genomförs genom besök och samtal som dokumenteras samt genom rapporter från utföraren.

Vid behov omprövas beslutet

Vi tar hänsyn till den enskildes önskemål vid planering av insatser

* Delaktighet

Den enskilde ska alltid få möjlighet att uttrycka sin åsikt om hur man vill få sina behov av insatser tillgodosedda. Dessa åsikter dokumenterar vi i utredning och/eller journalanteckningar.

Vi använder oss av metoden DUR vid utredning inom alla målgrupper. Under året kommer vi att fortsätta utveckla arbetet med att skriva mål och delmål inom funktionsnedsättning barn och ungdom samt vuxna. Inom socialpsykiatri kommer vi att arbeta mer med att skriva personliga mål i våra beställningar till utförare.

Barnhandläggare träffar alltid barnet/ungdomen som ansökan berör. Insatserna ska utformas så att barnet/den unge är delaktig och successivt efter ålder och mognad ökar sitt självbestämmande och tar ansvar för sina val och sin vardag.

I de ärenden där vi inte kan tillgodose den enskildes önskemål om insatser försöker vi hitta alternativ som ligger nära de egna önskemålen. När bedömningen innebär avslag på hela eller delar av ansökan informerar vi den enskilde om andra möjliga alternativ.

Den nya lagstiftningen och samverkansrutinen i samband med att personer skrivs ut från somatisk respektive psykiatrisk heldygnsvård innebär att fler samordnade individuella planer (SIP) kommer att upprättas eftersom detta är en del i utskrivningsprocessen. Den särskilda SIP-samordnare som projektanställts inom barn- och ungdomsenheten kommer även att stödja barnhandläggare vid beställarenheten vilket borde innebära att flera barn och ungdomar med insatser enligt LSS och SoL får en samordnad individuell plan.

*Tillgänglighet

Vi kommunicerar och ger information på ett tillgängligt sätt.

Vi informerar alla klienter om hur handlägningsprocessen och utredningsmetoden går till.

Vi använder ett klart och enkelt språk när vi kommunicerar muntligt och skriftligt med

enskilda, till exempel använder vi oss av beslut skrivna på klarspråk när vi fattar beslut.

Vi anpassar information utifrån den enskildes funktionsnedsättning. Det handlar bland annat om att disponera text på ett logiskt sätt, ha informativa rubriker och undvika långa och invecklade meningar. Vid behov använder vi alternativa kommunikationssätt, till exempel bildkommunikation.

För att försäkra oss om att den enskilde förstått utredning och beslut ser vi till att förutom att lämna skriftliga dokument även kommunicera dessa muntligt. Detta gäller personer med vissa former av funktionsnedsättning, till exempel personer med synnedsättning eller personer med kognitiva funktionsnedsättningar.

Vi informerar alla klienter om olika alternativ till insatser och om möjlighet att välja utförare. Detta sker i alla nya ärenden och vid uppföljning/nyprövning av insatser.

Vi går kontinuerligt igenom rutiner kring information och kommunikation. Vi överlämnar en broschyr till de som har kontakt med oss. Broschyren innehåller information om bland annat målgrupp, vanliga insatser, journalanteckningar, handläggningsprocessen, utredningsmetod, valfrihet etc.

*Vi beaktar barns behov vid beslut och planering av insatser

I varje utredning beskriver vi på vilket sätt barnperspektivet har beaktats. Vi använder oss av rutinfrågor kring föräldraskap och barn när vi använder oss av DUR som utredningsmetod. Vi använder oss av de rutinfrågor som finns utarbetade från strategiska avdelningen vid socialförvaltningen i samtal med föräldrar.

Vi samverkar nära och ofta med barn- och ungdomsenheten, BUP, Skola och förskoleavdelningen.

Under 2020 kommer vi att fortsätta arbetet med att använda oss av barnchecklistor och barnkonsekvensanalyser samt implementera ett barnrättsperspektiv

Vi samtalar med alla barn och ungdomar som har kontakt med oss kring de insatser som beviljas, om funktionsnedsättningen medger sådana samtal.

I bedömningen av insatser fokuserar vi på barnets egna förmågor och möjlighet att utvecklas i sin egen takt allt i enlighet med barnkonventionen artikel 6.

*Vi uppmärksammar, vägleder och erbjuder professionellt stöd till personer som utsätts för våld i nära relationer

Vi uppmärksammar signaler om att det kan förekomma våld i nära relationer. I möten där vi misstänker att någon kan vara utsatt för våld så deltar två handläggare, vi delar upp oss så att vi kan få ett enskilt samtal med den person som kan behöva stöd från oss eller teamet mot våld i nära relationer

Vi samverkar och rådgör med relationsvåldscentrum i samtliga ärenden där behov av verksamhetens insatser kan vara aktuella.

Alla medarbetare genomför webutbildning om mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld.

*Vi uppmärksammar anhörigas behov och erbjuder stödinsatser

Anhöriga får stöd för sin egen del för att förebygga ohälsa och minska den fysiska och psykiska belastningen genom stödsamtal och anhörigcirklar. Anhörigkonsulent och biståndshandläggare informerar anhöriga om deras och den närståendes rätt att ansöka om insatser för egen del.

Alla biståndshandläggare som möter anhöriga i sitt dagliga arbete har ansvar att uppmärksamma dem, se deras behov och informera om anhörigkonsulentens arbete.

Det finns ett stort behov hos anhöriga att träffa andra i liknande situation.

Anhörigkonsulenterna i Stockholms stad kommer därför att fortsätta att utveckla samarbetet med Studieförbundet vuxenskolan för att starta anhöriggrupper/cirklar även under 2020.

Uppföljning

Systematiserad genomgång av synpunkter och klagomål i samband med verksamhetsberättelse.

Hur enhetens klienter upplever att de blivit bemötta av enhetens personal följs upp i stadens årliga brukarundersökningar. Stadens brukarundersökningar redovisas under hösten 2020. Vi går igenom antalet avslag som vi fattat under året och redovisar detta i verksamhetsberättelsen. Enheten kommer att redovisa hur många beslut som har överklagats och utfallet i rätten.

Brukarenkäter för att mäta delaktighet i samband med uppföljning av insatsen bostad med särskild service i enlighet med LSS.

Enhetschef kommer att göra stickprovsundersökningar av dokumentation vad gäller barns delaktighet och uppföljning av bostad med särskild service.

Beskrivning av anhörigkonsulentens arbete samt antalet insatser av anhörigstödande karaktär som enheten beviljat under året redovisas i verksamhetsberättelsen.

Utveckling

Funktionsnedsättning vuxna kommer att arbeta med individbaserad systematisk uppföljning vid uppföljning av insatser vid boende (SUBO) enligt LSS för att säkerställa att enskilda kommer till tals.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
suicidprevention	2020-02-17	2020-08-31

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Relativ energieffektivisering i stadens verksamheter		2 % energieffektivisering relativt 2018	År
 Totalt köpt energi i stadens verksamheter	3,3 GWh	1945 GWh	År

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter gör medvetna val för att ta ansvar för miljön

Beskrivning

Stadsdelsnämnden utgår från klimathandlingsplan 2020-2023 samt miljöprogrammet 2020-2023 i sitt miljö- och klimatarbete. Verksamheterna ska arbeta aktivt med att sortera matavfall, minska användningen av plast, förebygga att avfall uppstår, minska energiförbrukningen och göra klimatsmarta tjänsteresor. Förskolorna ska genomföra åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt fortsätta arbetet med nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning för en giftfri förskola. Vidare arbetar förvaltningen vidare med att kartlägga och granska hur verksamheterna kan minska sin klimatpåverkan. Detta sker främst genom investeringar eller genom beteendeförändring. Klimatinvesteringsmedel kommer att sökas vid behov, förvaltningen skannar kontinuerligt verksamheterna efter tänkbara klimatinvesteringar.

Inom verksamheter som serverar mat kommer medvetenhet och kunskap om livsmedels klimatpåverkan att öka och verksamheterna kommer att arbeta för att minska dessa. Det innebär bl.a. ökad andel vegetarisk kost i förskolan samt ökad andel säsongsbetonad och närproducerad mat i verksamheterna.

Inom äldreomsorgens verksamheter är dietisten och kostombuden viktiga kunskapsbärare- och spridare i utvecklingsarbetet kring klimatpåverkan.

Förväntat resultat

Användningen av plast i verksamheterna minskar. Matavfall återvinns i hög grad där det är möjligt. Avfall som uppstår ska tas om hand på ett resurseffektivt sätt enligt avfallshierarkin. Energiförbrukningen i förvaltningen minskar. Alla förskolor uppnår nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för en giftfri förskola och arbetar aktivt för nivå 3.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Verksamheterna ska minska användningen av plast.	2020-01-01	2020-12-31

Enhetsmål:

Enhetens medarbetare gör medvetna val för att ta ansvar för miljön

Förväntat resultat

Kostnader för taxiresor ligger på samma nivå som föregående år, trots fler ärenden.
Användandet av plastartiklar minskar under 2020

Arbetsätt

Enhetens möjlighet att påverka miljöeffekterna är begränsad och beroende av övriga enheter i fastigheten.

Vi tar hand om miljöfarligt avfall på ett sätt som är bra ur miljösynpunkt genom att bland annat källsortera avfall. Vi lämnar allt papper till återvinning

Förvaltningen har egna cyklar. Vi begränsar bensinförbrukningen genom att vi, när det är möjligt åker kollektivt, promenerar eller cyklar när vi reser i tjänsten.

Uppföljning

Enheten fortsätter samverka med lokala restauranger och mataffärer för att öka möjligheten att köpa lunch och ta med i medhavd matlåda.

Resursanvändning

Vi använder oss av enhetens egna cyklar

Enheten har införskaffat 25 matlådor. Samtliga medarbetare involveras

Uppföljning

Vi följer upp kostnaden för taxiresor samt antalet längre resor inom landet per år och jämför sedan kostnaden och antalet resor med föregående år.

Arbetet med att minska användandet av plastartiklar kommer utvärderas vid tertialrapporterna under 2019

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter har en långsiktigt hållbar ekonomi

Beskrivning

Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget. Styrning och uppföljning ska vara tydlig. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och behålla stabilitet i verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom

kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertialrapporter.

Inför 2020 finns det på flera utförarenheter inom avdelningens för social omsorg behov av att anpassa organisationen och minska bemanningen så att verksamheterna får en långsiktigt hållbar ekonomi och kan drivas inom given budgetram. På vissa verksamheter kan man effektivisera genom att samutnyttja lokaler. Behoven har uppkommit utifrån minskat antal brukare/deltagare och förändrade behov hos brukare/deltagare. Även inom individ- och familjeomsorgens myndighetsutövning kan förändringar i organisation och bemanning bli nödvändiga.

Förväntat resultat

Verksamheterna bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningens avdelningar ska fortsätta att utforma och använda ledningsrapporter i syfte att utveckla arbetet med uppföljning och dialog om verksamheternas resultat.	2020-01-01	2020-12-31
Prognosuppföljning	2020-01-01	2020-12-31

Enhetsmål:

Enhetens verksamhet har en långsiktigt hållbar ekonomi

Förväntat resultat

Enhetens mål är en budget i balans men flera faktorer gör att detta uppdrag är oerhört svårt. Flera rättsfall, prejudikat och nya tolkningar inom området personlig assistans gör att fler personer som tidigare hade insatsen genom Försäkringskassan kan förväntas söka insats från kommunen.

Arbetsätt

Inom enheten har vi ett arbetsätt som innebär att vi på varje medarbetarnivå identifierar några kostnadsdrivande ärenden som vi arbetar målinriktat med och följer upp kontinuerligt. På chefsnivå handlar det främst om förhandling av avtal och hos handläggare om att erbjuda alternativ vid nyprövning till exempel samverkan med försäkringskassa och arbetsförmedling.

Funktionsnedsättning

Under de senaste åren har vi lagt ned ett stort arbete på att analysera samtliga ärenden. Vid nyprövning av ärenden har vi tagit stöd av aktuell rättspraxis för en större likställdhet men också för ett bättre resursutnyttjande. Vi arbetar med att hitta en lämplig nivå vid bedömning av alla de personer som får avslag på assistansersättning från Försäkringskassan. Vi söker också samverkan och samförstånd med Försäkringskassan kring personer som ansöker om personlig assistans enligt LSS. Under 2020 kommer vi att fokusera arbetet på att minska kostnaderna för turbundna resor, främst genom samverkan med grupp- och servicebostäder.

Socialpsykiatri

Här fortsätter vi att arbeta med att hitta lösningar på hemmaplan inom stadsdelen hellre än

kostsamma placeringar ute i landet. Vi fortsätter utveckla rutiner tillsammans med utförare, främst handlar det om rapportering kring avvikelser.

Uppföljning

Samtliga handläggare lämnar uppgifter om kostnadseffektiva förändringar varje månad. Enhetschef gör ekonomiska månadsrapporter med fokus på förbrukning och förväntade kostnader. Enhetschef tar fram månadskostnader för vissa verksamheter för att kunna följa upp förändringar

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Sjukfrånvaro		Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14		Tas fram av nämnd	Tertial

Nämndmål:

Stadsdelsnämnden är en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en god arbetsmiljö

Beskrivning

Förvaltningen nyttjar stadens kompetensförsörjningsprocess som stöd i arbetet med att rekrytera, behålla och utveckla medarbetare och chefer. Kompetensutvecklingsinsatser sker ofta i samverkan med staden, andra förvaltningar och externa aktörer.

Arbetet i enlighet med handlingsplanen för socialsekreterare och biståndshandläggares arbetsituation fortgår under 2020 utifrån den reviderade handlingsplanen. När någon medarbetare utsätts för hot eller våld i tjänsten erbjuder förvaltningen långsiktigt stöd.

Ett nära och gott ledarskap i verksamheterna som stödjer utveckling och innovation är en förutsättning en för utvecklingen av arbetsmiljön inom verksamheterna.

För att stärka chefs- och ledarskapet inom stadsdelsförvaltningen ska chefer vid behov genomgå stadens chefsutvecklingsprogram och andra utvecklingsinsatser inom professionen och i rollen som chef och ledare.

För att ytterligare stärka chefs- och kompetensförsörjningen krävs en strukturerad successionsplanering inom förvaltningen.

Som ett led i att utveckla arbetet med den långsiktiga kompetensförsörjningen ska stadens kompetensförsörjningsprocess följas.

För att öka andelen förskollärare och antalet utbildade barnskötare är kompetensförsörjning är ett prioriterat område. Förskoleavdelningen har ett långsiktigt utvecklingsarbete som omfattar ledarskapsutveckling för förskollärare och rektorer samt kompetensförsörjning. I kompetensförsörjningsarbetet ingår områden som VFU (verksamhetsförlagd utbildning för förskollärare), APL (arbetsplatsförlagt lärande för barnskötare), mentorskap för nyexaminerade förskollärare, introduktion för nyanställda samt kompetensutveckling och karriärmöjligheter. Samarbete sker med lärosäten.

Arbetet med Handlingsplan förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare fortsätter både lokalt och övergripande inom förskoleavdelningen. Strukturer för ett likvärdigt arbete på förskoleenheterna ska skapa förutsättningar för att arbeta med handlingsplanen utifrån lokala behov och förutsättningar.

Redan i dagsläget finns svårigheter att rekrytera sjuksköterskor och i viss mån arbetsterapeuter och fysioterapeuter/ sjukgymnaster. I samarbete med äldrenämnden ska ett handlingsprogram tas fram för den legitimerade hälso- och sjukvårdspersonalen, i syfte att underlätta nyrekrytering och minska personalomsättningen inom gruppen.

Alla anställda som arbetar heltid erbjuds en timme friskvård per vecka när arbetet så tillåter. Deltidsanställda erbjuds friskvårdstid i proportion till anställningsgraden.

Alla anställda kan köpa ett årskort till Stockholms kommunala sim- och idrottshallar till subventionerat pris. Kortet gäller för bad, gym och gruppträning.

Alla anställda kan erhålla en subvention till friskvårdsaktivitet med högst 1 200 kr per anställd och år.

Stadsdelsförvaltningen har avtal som gör att medarbetare får ett rabatterat pris vid tecknande av medlemskap hos t.ex. SATS och Friskis & Svettis. Genom anställningen i staden finns möjligheter till rabatterade medlemsavgifter även på andra gym.

Förväntat resultat

Nya medarbetare får en god introduktion.

Nyexaminerade förskollärare erbjuds en mentor under sitt första år.

Ledare erbjuds handledning och stöd i sitt ledarskap.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla enheter ska utifrån medarbetarundersökningens resultat göra en handlingsplan som åtgärdas och följs upp under året.	2020-01-01	2020-12-31
Allmän visstidsanställning minimeras.	2020-01-01	2020-12-31
Förbättra förutsättningarna för att anställa personer med funktionsnedsättning.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningen kommer under året att fortsätta arbetet med att genomföra handlingsplanen för biståndshandläggares och socialsekreterares arbetssituation.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningen säkerställer att samtliga hot- och våld-incidenter riktade mot förvaltningens medarbetare registreras i IA och följs upp med avseende på att den utsatte upplever tillräckligt stöd från staden som arbetsgivare.	2020-01-01	2020-12-31

Enhetsmål:

Enheten är en god arbetsgivare och dess verksamheter erbjuder en god arbetsmiljö.

Förväntat resultat

100 % av enhetens medarbetare känner sig respekterade av sina kollegor på arbetsplatsen
80 % av enhetens medarbetare kan rekommendera arbetsplatsen till andra
Sjukfrånvaron är lägre än i stadsdelen i övrigt

Arbetsätt

Arbetsätt

Vid APT ges utrymme till diskussion i mindre grupper, dagordningen är delvis öppen för frågor som medarbetare vill föra fram.

Det finns nedskrivna rutiner för hur ärendedragningar ska genomföras, med hjälp av dessa rutiner har alla medarbetare möjlighet att komma till tals.

Vi lyssnar med respekt till varandras synpunkter och åsikter och delar ansvaret för att behålla en god stämning på arbetsplatsen.

Biträdande enhetschef hjälper till att prioritera arbetet i samband med arbetstoppar.

Arbetsledningen uppmuntrar medarbetare att ta ut friskvård.

Medarbetares behov av kompetensutveckling ska tillgodoses.

Alla medarbetare erbjuds minst ett medarbetarsamtal varje år. Medarbetarsamtalet resulterar i en individuell kompetensutvecklingsplan.

Varje år brukar vi erbjuda medarbetare 7,5 p utbildningar inom olika områden, bland annat inom LSS.

En professionell handledare ger enhetens medarbetare möjlighet att behålla och utveckla kunskaper. Biståndsbedömare erbjuds handledning var fjärde vecka. Vi delar upp ansvar för verksamhetsutveckling och omvärldsfrågor mellan medarbetare utifrån intresse och kompetens.

Under år 2020 kommer vi att fortsätta att arbeta med samtalsmetoden MI (motiverande samtal) i samtal med enskilda. I mån av att det finns utbildningsplatser så erbjuder vi grundutbildning i MI till alla medarbetare som saknar denna kompetens.

Medarbetare går på föreläsningar och utbildningar efter verksamhetens behov och vad som erbjuds. Enheten arbetar med fördjupade temadiskussioner kring olika insatser.

Diskussionerna föregås av kunskapsinsamling genom omvärldsbevakning av aktuell rättspraxis, rutiner i andra kommuner och stadsdelar etc.

Vi deltar i nätverksmöten med närliggande stadsdelsförvaltningar kring frågor som rör funktionsnedsättning och biståndsbedömning.

Medarbetare som deltagit i konferenser och utbildningar ges möjlighet att återkoppla innehållet till sina arbetskamrater. Vi har ett introduktionsprogram där medarbetare fungerar som mentorer för nyanställda.

Resursanvändning

Vi använder oss av stadsdelens årshjul för att säkerställa systematiskt arbetsmiljöarbete under året

Uppföljning

Genomgång av vilken kompetensutveckling medarbetarna fått vid årets slut. Redovisning sker i verksamhetsberättelsen.

Resultatet av stadens medarbetarenkät följs upp vid APT samt redovisas i verksamhetsberättelsen.

Vi följer upp hur medarbetare upplever sin arbetssituation med hjälp av en graderingsskala varje vecka under tre månader på våren och tre månader på hösten, resultat sammanställs vid APT

Utveckling

Enheten kommer att arbeta med handlingsplaner utifrån medarbetarenkät och OSA-ronder.

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter arbetar kostnadseffektivt med fokus på kärnverksamheterna

Beskrivning

Stadsdelsnämnden ska verka för att energiförbrukningen inom nämndens verksamheter minskar. Samutnyttjande av lokaler ska eftersträvas och lokalanvändandet ska kartläggas. Verksamheterna har ett gott stöd från stödverksamheterna. En tydlig ekonomistyrning ska leda till att tilldelade resurser används effektivt med fokus på kärnverksamheterna.

Utvecklingen inom äldreomsorgen med digitaliseringslösningar för ökad trygghet, integritet och självständighet kan också innebära att resurserna kan användas på ett effektivare sätt och riktas till äldre med störst behov.

Förväntat resultat

Att nämndens verksamheter använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna. Stadsdelsnämnden har tillgång till lokaler som motsvarar det faktiska behovet och energiförbrukningen i dessa minskar. Nämndens lokaler är tillgängliga och välplanerade.

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter bedriver verksamhet av god kvalitet och är innovativa

Beskrivning

Avdelningen för HR, IT och innovation samordnar nämndens arbete med innovation.

Exempel på aktiviteter för att utveckla god kvalitet och innovation:

Verksamhetskultur som uppmuntrar innovationer
Implementera digitala verktyg och annan välfärdsteknologi
Kvalitetsobservationer
Kollegial observation
Samarbete med brukar- och intresseorganisationer

Nämnden kommer att nyttja alla de möjligheter till kvalitetsutveckling och innovationer som införandet av nya sociala system kommer att innebära.

Förväntat resultat

Verksamheterna är innovativa och använder digitala lösningar och annan välfärdsteknik.
Verksamheterna har hög kvalitet och det finns en jämlik tillgång till gott stöd och service.

Enhetsmål:

Enhetens arbetssätt är innovativa och av god kvalitet

Förväntat resultat

Att enskilda inte vistas inom psykiatrisk slutenvård om det inte finns behov av detta.
Att boende

Arbetssätt

Socialpsykiatrin arbetar med ett projekt kring tryggt mottagande för personer som skrivs ut från psykiatrisk slutenvård.
Funktionsnedsättning vuxen arbetar med individbaserad systematisk uppföljning av insatser i form av bostad med särskild service enligt LSS för att säkerställa den enskildes delaktighet.

Resursanvändning

Samverkan med socialpsykiatrisk utförare i egen regi samt psykiatrisk sluten- och öppenvård.
Samverkan med grupp- och servicebostäder i egen regi.

Uppföljning

Enheten för statistik över alla personer där vi får inskrivningsmeddelande från psykiatrisk heldygnsvård.
Funktionsnedsättning vuxen för statistik över alla delar i processen vid uppföljning av insatser i särskilt boende enligt LSS.

Utveckling

utveckla och revidera stödmaterial till medarbetare och brukare

Uppföljning av ekonomi

Resursanvändning

Budgetarbetet kommer även under 2019 främst handla om att arbeta med vissa identifierade ärenden, där vi genom till exempel förhandling med utförare och genom att hitta andra

alternativa stödformer kan hitta mer kostnadseffektiva lösningar.

Vi samverkar nära med utförare inom stadsdelsförvaltningen för att hitta bättre individuella lösningar för de personer som har insatser inom till exempel bostad med särskild service, daglig verksamhet och sysselsättningsverksamhet.

Vi använder oss av JP-socialnet samt deltar i socialförvaltningens utbildningar för att bevaka aktuell rättspraxis. Två medarbetare deltar i ett tillämpningsnätverk centralt i staden. I nätverket tar man del av aktuella domar, ändringar i riktlinjer och kommer överens om rutiner som ska gälla i hela staden. Detta är ett sätt att säkerställa likställdheten inom Stockholms stad.

För att skona miljön använder vi oss av enhetens tjänstecyklar

Enheten har införskaffat 25 matlådor som kan användas av alla medarbetare vid inköp av mat vid vissa försäljningsställen och restauranger för att minska användandet av plast.

Enhetschef och biträdande enhetschefer träffas i nätverk för att ta del av andra stadsdelsförvaltningars arbetssätt kring insatser, kostnader och utvecklingsprojekt.

Vi använder oss av den statistik och dokumentation som finns i paraply och enskilda ärenden.

En anhörigkonsulent finns inom enheten vilket underlättar möjligheten att ge anhöriga det stöd som de behöver.

Budget 2020

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning

Budgetår: 2020
Enhet : Best enh Socialpsykiatri
Enhetschef: Birgitta Morin

Beloppen anges i TKr	Budget
<i>Intäkter</i>	
Taxor och avgifter	60
Hysesintäkter	4 300
Bidrag	0
Försäljning	600
Övriga externa intäkter	1 000
<i>Summa intäkter</i>	5 960
<i>Kostnader</i>	
Personalkostnader	7 630
Övriga personalkostnader	161
Lokalkostnader	5 934
Entreprenader och köp av verksamhet	41 917
Övriga kostnader	620
<i>Summa kostnader</i>	56 362
<i>Summa netto</i>	50 402

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning

Budgetår: 2020
Enhet : Best.enh Funktionsnedsättning
Enhetschef: Birgitta Morin

Beloppen anges i TKr	Budget
<i>Intäkter</i>	
Taxor och avgifter	400
Hysesintäkter	9 888
Bidrag	1 000
Försäljning	395
Övriga externa intäkter	5 851
<i>Summa intäkter</i>	17 534
<i>Kostnader</i>	
Personalkostnader	15 837
Övriga personalkostnader	478
Lokalkostnader	14 750
Entreprenader och köp av verksamhet	311 169
Övriga kostnader	27 800
<i>Summa kostnader</i>	370 034
<i>Summa netto</i>	352 500

Övrigt

För synpunkter, förslag och klagomål från enskilda brukare och anhöriga som handlar om vår egen enhet använder vi den gemensamma blankett som avdelningen tagit fram. Dessa synpunkter sammanställs centralt för hela avdelningen. Denna form av synpunkter tar enhetschef upp till diskussion enskilt med handläggare, därefter försöker vi hitta lösningar vid gruppernas ärendedragningar.

De allra flesta klagomål som kommer till enheten gäller olika utförare och hur de utför sina uppdrag. Enheten har ett eget system för uppföljning för den typen av synpunkter. Vi har utarbetat en egen blankett där vi fyller i den enskildes synpunkter och där det finns utrymme för utföraren att skriva vilken åtgärd som man vidtagit. Därefter ska utföraren återkoppla till vår enhet.

Enhetschef dokumenterar systematiskt synpunkter, förslag samt klagomål och gör en sammanställning i samband med verksamhetsberättelsen.